

Litosféra

Kryogenní pochody

1) Hlavním činitelem **kryogenních pochodů** je mrazové zvětrávání, sníh a led.

a) Vysvětlete pojmy **kryosféra** a **permafrost**. V kterých částech Země se nacházejí? Popište, jak vypadá krajina sibiřské **tundry** a **tajgy**, jak vypadá krajina **Aljašky**.

b) Popište, jakým způsobem vzniká ledovec, vysvětlete pojmy firn, **sněžná čára**. V jaké nadmořské výšce se nachází sněžná čára v oblasti **Kilimandžára**, v jaké v oblasti **Keblekaise**? Kde se tyto hory nacházejí? Vysvětlete rozdíl.

2) **Mrazovým zvětráváním** mohou vznikat **kamenná moře** nebo **mrazové sruby**. Kde se s nimi můžete setkat v oblasti Hrubého Jeseníku? Popište následující fotografie.

Obr. 1: Mrazový srub

Zdroj: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Keprnik-vrchol.jpg>

Obr.2: Kamenné moře

Zdroj: vlastní foto

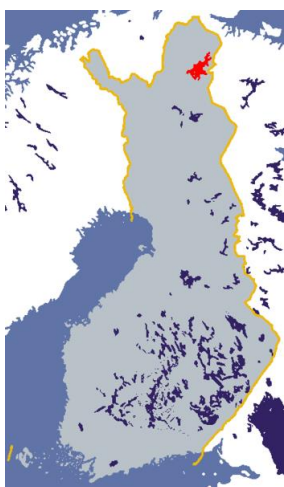
3) **Ledovce** rozdělujeme na pevninské a horské.

a) Popište současný rozsah **pevninských ledovců**. Podle mapek [1](#), [2](#), [3](#) popište rozsah pevninského zalednění v období pleistocénu.

b) Zjistěte, které z uvedených oblastí byly v období pleistocénu zaledněny. Lokalizujte je na mapě, přiřaďte ke státům.

Skandinávský poloostrov, poloostrov Kola, Bretaňský poloostrov, Finská jezerní plošina, Sicílie, Meklenburská jezerní plošina, Mazurská jezerní plošina, Baleáry, Skotská vysočina, poloostrov Labrador, Island, Dolnomoravský úval, Florida.

c) Ústupem pevninských ledovců vznikly jezerní plošiny. Popište, v kterých oblastech se nacházejí, jmenujte některá evropská jezera vzniklá ústupem pevninského ledovce.

Obr. 3: Jezero Inari

Zdroj: a) <http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Inarij%C3%A4rvi.png?uselang=cs>

b) http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Lake_Inari.jpg?uselang=cs

d) Vysvětlete pojmy [fjord](#), podívejte se na [animaci](#) a [satelitní snímek](#). Jmenujte některé norské fjordy. Jakým způsobem je v okolí fjordů vedena doprava?

e) Kde se v České republice nacházejí [bludné balvany](#)?

3) V kterých horských oblastech se v současnosti nacházejí největší **horské ledovce**?

a) Vysvětlete pojmy kar (obr. [1](#), [2](#)), karová jezera (obr. [1](#), [2](#)), [ledovcový splaz](#) (obr. [1](#)), trog ([animace](#)), moréna. Čím jsou nebezpečné [ledovcové trhliny](#)?

b) Najděte na mapě [Fedčenkův ledovec](#), [Aletschský ledovec](#). V kterých státech a v kterých horských oblastech se nacházejí? Jaké je prvenství těchto ledovců?

c) Která znáte ledovcová jezera v České republice? Kde se nacházejí? Jakým způsobem vznikla?

d) Vysvětlete, co znázorňují následující fotografie. Jak se v současnosti mění rozsah horského zalednění?

Obr. 4: Aletschský ledovec

Zdroj: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Grosser_Aletschgletscher_3196.JPG

Obr. 5: Plešné jezero

Zdroj: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Ple%C5%A1n%C3%A9_jezero.jpg

Obr. 6: Ledovcové jezero

Zdroj:

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Glacier,_Glacial_Lake,_and_Terminal_Moraine,_Baffin_Island-a.jpg?uselang=cs

Obr. 7: Trog

Zdroj: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Trollstigen_HochPanno.jpg?uselang=cs

Obr. 8: Odtávající ledovcový splaz
Zdroj: vlastní foto

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Zdroje obrázků:

Obr. 1: VAVRIK. Soubor:Keprnik-vrchol.jpg. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- 2013 [cit. 2013-02-01]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Keprnik-vrchol.jpg>

Obr. 2: vlastní foto

Obr. 3a: JUKKA. File:Inarijärvi.png. In: *Wikimedia commons* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- 2013 [cit. 2013-02-01]. Dostupné z: <http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Inarij%C3%A4rvi.png?uselang=cs>

Obr. 3b: STRAZDINS, Karlis. File:Lake Inari.jpg. In: *Wikimedia commons* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- 2013 [cit. 2013-02-01]. Dostupné z: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Lake_Inari.jpg?uselang=cs

Obr. 4: BEYER, Dirk. Soubor:Grosser Aletschgletscher 3196.JPG. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- 2013 [cit. 2013-02-01]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Grosser_Aletschgletscher_3196.JPG

Obr. 5: PROCHaine. Soubor:Plešné jezero.jpg. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- 2013 [cit. 2013-02-01]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Pl%C5%A1n%C3%A9_jezero.jpg

Obr. 6: BEAUREGARD, Mike. File:Glacier, Glacial Lake, and Terminal Moraine, Baffin Island -a.jpg. In: *Wikimedia commons* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- 2013 [cit. 2013-02-01]. Dostupné z: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Glacier,_Glacial_Lake,_and_Terminal_Moraine,_Baffin_Island_-a.jpg?uselang=cs

Obr. 7: KRAUSE, Stefan. File:Trollstigen HochPanno.jpg. In: *Wikimedia commons* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- 2013 [cit. 2013-02-01]. Dostupné z: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Trollstigen_HochPanno.jpg?uselang=cs

Obr. 8: vlastní foto